

2. část textu			
3. část textu			

Robb, L., Cullinan, B.: Whole Language, Whole Learners: Creating a Literature-Centered Classroom. Harper Collins Publishers 1994

4.3 Debata s autorem (QtA - Questioning the Author)

Hana Košťálová

Debata s autorem je přístup k výuce postavený na práci s textem (*text-based instruction*). Cílem práce s touto metodou je usnadnit žákům porozumění myšlenkám obsaženým v textu. Pomáhá žákům **budovat porozumění textu** tím, že pokládají k textu určitý typ otázek (v originále je použit termín *queries*) a diskutují o různých možných odpovědích.

Při práci touto metodou nejde o to najít v textu určité informace. Pochopení rozdílu mezi **čtením jako vyhledáváním informací** a **čtením jako budováním významu** je důležité pro pochopení metody QtA. Má samozřejmě co do činění s konstruktivismem.

Žáci čtou a hned v průběhu četby reagují na myšlenky v textu. Děje se tak prostřednictvím diskuse o dotazech, jejichž příklady najdete dále. Četba textu se jako při řízeném čtení zastavuje po určitých úsecích, přestávky v četbě jsou vyplněny diskusí. Žáci se snaží společně dobírat smyslu toho, co čtou.

Mezi textem a diskusí jsou tzv. *queries = dotazy*. Tyto dotazy jsou obecnými sondami, které slouží učitelům k tomu, aby rozdmýchal diskusi. Dotazy neslouží k tomu, aby podněcovaly žáky k vyhledávání informací v textu, ale k tomu, aby přiměly žáky uvažovat o smyslu textu a aby sami formulovali vlastní myšlenky týkající se textu. Dotazy jsou otevřené a orientované na autora a přenášejí odpovědnost za myšlení a budování významu textu na žáky. Dotazy jsou typu: „Aha, tak co se nám teď autor snaží říct?“ „Proč nám autor sděluje zrovna tohle?“ apod. Dotazy jsou základním vyučovacím nástrojem v metodě QtA.

QtA Queries – příklady dotazů, které berou v úvahu autora

- Co mi autor sděluje?
- Co autor předpokládá, že už vím?
- Proč mi to autor sděluje? Chce něčeho dosáhnout? Čeho?
- Proč mi to autor sděluje právě tímto způsobem?
- Jaký smysl má autorovo sdělení? Co je cílem?
- Co je podle autora zjevně nejdůležitější?
- Jak to naznačuje?